

ADVOKATSKO ORTAČKO DRUŠTVO IUSTITIA
adv. Vladan S. Bojić i drugi

Sjedište: Podgorica (PC EuroPoint) Adresa: ul. Svetlane Kane Radević br. 3

CRPS reg.br. 2-005753 PIB 02317028 PDV Reg.br. 30/31-01613-3

KOMISIJA ZA ŽALBE

Vlade Crne Gore

sa sjedištem u Podgorici, ul. Jovana Tomaševića br. 2

Na osnovu čl. 38 st.3 **Zakona o vojsci Crne Gore** ("Službeni list CG", br. 051/17 od 03.08.2017. dalje: ZVCG) predviđena je supsidijerna primjena **Zakona o državnim službenicima i namještenicima** ("Službeni list CG", br. 39/11 od 4. 8.2011, 50/11 od 21.10.2011, 66/12 od 31.12.2012, 34/14 od 8.8.2014, 53/14 od 19.12.2014, 16/16 od 8.3. 2016 – dalje: ZDSN), a čl. 17 ZDSN predviđa da se na prava, obaveze i odgovornosti državnog službenika, odn. namještenika koja nisu uređena ovim ili posebnim zakonom primjenjuju **opšti propisi o radu**, te da se tako po čl. 135 tog zakona žalba protiv rješenja kojim je odlučeno o pravima i obavezama državnog službenika, odn. namještenika i odluke o izboru državnog službenika, odn. namještenika - može podnijeti žalba, u roku od osam dana od prijema rješenja, odn. odluke. Pravo na žalbu reglementira i čl. 119 i 120 **Zakona o upravnom postupku** ("Službeni list CG", br. 56/14 od 24.12.2014, 20/15 od 24.4.2015, 40/16 od 30.6.2016, 37/17 od 14.6.2017. dalje ZUP). Pritom, kao **krovni zakon** doktrina i praksa tretira **remedies**, to jest, pravna sredstva iz čl. 102, čl. 119 i 120 **Zakona o radu** ("Službeni list CG", br. 49/08 od 15.8.2008, 26/09 od 10.4.2009, 88/09 od 31.12.2009, 26 /10 od 7.5.2010, 59/11 od 14.12.2011, 66/12 od 31.12.2012, 31/14 od 24.7.2014, 53/14 od 19.12.2014. dalje:ZR) i iuris vinculum-a žalioca kao predsjednika SOVCG po **Zakonu o reprezentativnosti sindikata** ("Službeni list CG", br. 26/10 od 7.5.2010, 36/13 od 26.7.2013, 55/16 od 17.08.2016), a u sklopu izrične konvencijske, ustavne i zakonom zajemčene sudske zaštite po osnovu diskriminacije po čl. 24 **Zakona o zabrani diskriminacije** ("Službeni list CG", br. 46/10 od 6.8.2010, 40/11 od 8.8. 2011, 18/14 od 11.4.2014, 42/17 od 30.6.2017), čl. 23 **Zakona o zabrani zlostavljanja na radu** ("Službeni list CG", br. 30/12 od 8.6.2012, 54/16 od 15.8.2016) u sklopu zaštite prava na privatnost shodno normama **Zakona o zaštiti podataka o ličnosti** ("Službeni list CG", br. 79/08 od 23.12.2008, 70/09 od 21.10.2009, 44/12 od 9.8.2012, 22/17 od 3.4.2017) ali i u sklopu **Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju** ("Službeni list CG", br. 54/03 od 29.9. 2003, 39/04 od 9.6.2004, 61/04 od 7.10.2004, 79/04 od 23.12.2004, 81/04 od 30.12.2004, 29/05 od 9.5.2005, 14/07 od 12.3.2007, 47/07 od

7.8.2007, br. 12/07 od 14.12.2007, 13/07 od 18.12.2007, 79/08 od 23.12.2008, 14/10 od 17.3.2010, 78/10 od 29.12.2010, 34/11 od 12.7.2011, 39/11 od 4. 8.2011, 40/11 od 8.8.2011, 66/12 od 31.12.2012, 36/13 od 26.7.2013, 38/13 od 2.8.2013, 61/13 od 30.12.2013, 6/14 od 4.2.2014, 60/14 od 31.12. 20 14, 60/14 od 31.12.2014, 10/15 od 10.3.2015, 44/15 od 7.8.2015, 42/16 od 11.7.2016, 55/16 od 17.8.2016; dalje ZPIO) te sudsku zaštitu zbog povrede prava ličnosti normiranu čl. 207 u vezi čl. 210 a **Zakona o obligacionim odnosima** ("Službeni list CG", br. 47/08 od 7.8.2008, 4/11 od 18.1.2011, 22/17 od 3.4.2017; dalje ZOO), gdje inter alia spada pravo na psihički (duševni) integritet, pravo na čast, na ugled, na zaštitu privatnog života, pravo na dostojanstvo i na prava ličnosti propisana Ustavom, potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima i opšte prihvaćenim pravilima međunarodnog prava i posebnim zakonima, te dosudi - pravične novčane naknade.

Širok spektar pravne zaštite žalioca kroz raznovrsne pravne postupke i heteronomnu normativistiku koja tek predstavlja najkrupnija domicilna pravna polazišta, dok svoja suprematna utemeljenja zasniva na aktima **OUN-a**, potom na aktima **MOR-a**, te aktima **Saveta evrope i Evropske unije** čija je nesposredna primjena neupitna o čemu će u referatu biti to i jasno eksplicirano. Jednako tako i pravno tangentne, *prima facie* kolizione norme pravnog sistema Crne Gore, jer ZVCG nije „zakon samac“ već dio jedinstvenog i koherentnog pravnog poretka.

Prema svemu tome, žalilac će zakonomjerno preduzeti sve pravne korake i procesuiranja, jer se činjenično stanje od osnivanja SOVCG 15.10.2010. s njim kao predsjednikom poklapa s ogoljenom diskriminacijom, mala fidei nadležnih lica Ministarstva odbrane, što traje i dalje, i to ne samo, prespornim rešenjem, nego i mobingom svih vrsta, uplitanjem u rad SOVCG, suspenzijom uz montirane disciplinske postupke, povrede prava na privatnost, konstantnim nastojanjem - da se žalilac predstavi u što lošijem svijetlu i dovede u najnepovoljniji lični položaj.

Proces pogroma kojem je žalilac izložen već sedam godina je zapao u galopirajuću fazu zadnjim rešenjem kojim poslodavac prisvaja kao svoje „**pravo zaposlenog na prijevremenu penziju**“ da mu izrekne prestanak radnog odnosa, takoreći kao disciplinsku mjeru, budući da nije po srijedi starosna iliti stažna penzija, kad to nije sporno.

Zadržavajući se ovdje baš na ovom rešenju i „naciljanom“ pravnom osnovu žalilac podnosi tek jedan remedies.

ŽALBA

u dva primjerka, s priložima

Da bi se stekla stvarna, ne „fingirana“ faktografska slika, žalilac će se poslužiti **hronologijom** koja će reći sve.

Prva hronologija:

1. Potvrdom Vlade CG Ministarstva rada i socijalnog staranja posl. br. 72-63/16-2 je verifikovana pravna činjenica da je Sindikat odbrane i vojske Crne Gore (SOVCG) uredno upisan u Registar sindikalnih organizacija 15. oktobra **2010.** sa ovlašćenim predstavnikom Nenadom Čobeljićem, a ovdje žaliocem.
2. Briselskom potvrdom Predsjedništva EUROMIL-a verifikovana je pravna činjenica da je SOVCG punopravan član u krovnoj evropskoj asocijaciji sindikata **2012.** s predsjednikom Nenadom Čobeljićem.
3. Obavještenjem Zavoda za statistiku Crne Gore, posl. br. 05-72-170/2013-1 od 13. januara **2014.** verifikovana je pravna činjenica da je SOVCG po zakonom razvrstan u „djelatnost sindikata“ MB 02808285.
4. Potvrdom Ministarstva rada i socijalnog staranja posl.br. 72-2/2015-1 od 21. januara **2015.** verifikovana je pravna činjenica da je SOVCG u skladu sa ZRS-a stekao atribuciju reprezentativnog sindikata, čiji je ovlašćeni predstavnik – predsjednik Nenad Čobeljić, sa upisom u knjigu I, strani 486, redni broj - 486.
5. Odlukom o imenovanju članova Socijalnog savjeta USSCG posl. br. 400/2 od 5.6.**2015.** verifikovana je pravna činjenica da je Nenad Čobeljić, imenovan za člana Kolegijuma USSCG kao predsjednik SOVCG.

Dokazi: Rubricirani prilozi

Prvi rezime:

Žalilac je legalan i legitiman predsjednik, legalnog i legitimnog Sindikata odbrane i vojske Crne Gore (SOVCG), ne samo u domicilnim, nego i najreprezentativnijim međunarodnim evropskim sindikalnim pravnim okvirima.

Druga hronologija:

1. Rešenjem Ministarstva odbrane (dalje: MO), posl.br. 805-9245/11 dana 29. decembra **2011.** žalilac Nenad Čobeljić je **suspendovan**, to jest, udaljen od dužnosti načelnika Odsjeka za operativne poslove i obuku (B-3) Komande Logističke baze, Vojske Crne Gore, sa tim datumom, zbog izmišljenih prestupa disciplinske prirode čime se verifikuje pravna činjenica o počeku nezakonitog progona žalioca koji traje.

2. Rešenjem MO Generalštaba Vojske Crne Gore posl.br. Dis. 1/11 od 19. novembra **2012.** žalilac je uprkos eksplicitnim dokazima potvrdio iskontruisanost takvog disciplinskog postupka i suspenzije, **kažnjen** na jedinstvenu disciplinsku kaznu – nemogućnosti unapređivanja u trajanju od dvije godine, što verifikuje pravnu činjenicu kontinuiteta protivpravnog progona, ignorisanja dokaza, ali i istrajnosti u zlostavljanju.
3. Rešenjem ministra MO posl. br. 808-7742/12 od 6. decembra **2012.** u pretežnom se odbija žalba žalioaca i potvrđuje prvostepeno rešenje, a u jednom dijelu disciplinski postupak obustavlja, što verifikuje pravnu činjenicu da „disciplinsko klevetanje i tortura“ nad žaliocem nema namjeru da se zaustavi i da prestane.
4. Presudom Upravnog suda Crne Gore posl. br. U 3317/12 od 19. aprila **2013.** žaliočeva tužba se usvaja u cjelosti i poništava rešenje MO br. 808-7742/12 od 6. 12.2012. i obavezuje MO da naknadi troškove, što verifikuje pravnu činjenicu da je animozitetan, ali, ipak ne zamjerite i „šarlatanski progon“ bio nezakonit.
5. Presudom Upravnog suda Crne Gore posl. br. U 2599/13 od 11. aprila **2014.** ponovo je usvojena tužba žalioaca, budući da MO čitavu godinu nije postupalo po prethodnoj stricto iure pravoobavezujućoj presudi Upravnog suda CG, što verifikuje pravnu činjenicu da se MO postavlja iznad suda i da **potcjenjuje sud.**
6. Žalilac je najmanje tri puta zahtjevao da mu MO nadoknadi nužne zakonomjerne troškove postupka, i to 20. maja **2013.** potom, 16. oktobra 2013. pa tako sve do 18. septembra **2017.** posl.br. 99/17, da bi zbog ponovnog „ćutanja MO“ podnijelo **tužbu** Upravnom sudu 1. novembra 2017. posl.br. 123/2017. što opet verifikuje pravnu činjenicu o šikani, materijalnom oštećenju, ali i stavljanju u nepovoljan položaj žalioaca.

Dokazi: Rubricirani prilozi

Drugi rezime:

Žalilac je na takav pravno, zaista besprizoran način teško i kontinuirano diskriminisan po svakom osnovu, i to kako kao predsjednik SOVCG u obavljanju sindikalnih redovnih statutarnih dužnosti, a i po ličnim svojstvima koje odlikuju pretpostavljanje ličnih interesa i statusa - interesima zaposlenih u Vojsci Crne Gore. To je činio i dalje čini otvorenom, javnom kritičkom rečju u svim slučajevima kada se povređuju prava i interesi zaposlenih.

Treća hronologija:

1. Uviđajući krajnju pravnu, etičku i opasnost u zaštiti opštih interesa, **Savjet za odbranu i bezbjednost** Crne Gore je Odlukom posl. br. 80/15-01-67/2 dana **24. decembra 2015.** (dakle, nakon godinu i po nakon presude Upravnog suda CG), žalioaca rasporedio na formacijsko mjesto načelnika u Odsjeku za operativne poslove i obuku, „s mjestom službovanja u **Danilovgradu**“, što je izvjesno blago otrežnjenje.

2. Već 30. decembra 2015. MO i SOVCG su zaključili Sporazum o saradnji posl. br. 806-8250/15, tako što su odgovorno i zakonomerno uredili sva prava, obaveze i odgovornosti, kao i međusobnu koordinaciju.
3. Uvidevši fakt da žalilac uživa opšti kredibilitet u Vojsci Crne Gore, autoritativno vrši oficirsku dužnost i ujedno savjesno zastupa interese zaposlenih u Vojsci Crne Gore, kako kroz domicilne a i međunarodne aktivnosti SOVCG, **Savjet za odbranu i bezbjednost** Crne Gore, je Odlukom posl. br. 80/17-01-42/2 dana **16. maja 2017.** žalioca rasporedio na formacijsko mjesto broj 245 Samostalni savjetnik I za analize i procjene međunarodnih operacija u Odjeljenju za analize i razvoj odbrambenog sistema, MO s mjestom službovanja u **Podgorici**. Dakle, ovakva procjena i odluka Savjeta za bezbjednost CG nije bila paušalna.
4. Međutim, par mjeseci potom, kada je na funkciju ministra MO stupio bivši predsjednik Odbora direktora Rudnika uglja Pljevlja i Ženskog rukometnog kluba Budućnost – momentalno je prekinut svaki socijalni dijalog; onemogućeno finansiranje SOVCG; **3. avgusta 2017.** brzopleto, ali ispostaviće se i vidi krajnje neodgovorno, tendenciozno, ergo, pravno nesistemske stupio na snagu nov ZVCG, usvojen **26.jula 2017.**
5. Odmah nakog toga, nov ministar je uprkos odličnim ocjenama pretpostavljenih, odlučio da ne produži ugovore s **22 vojnika** po ugovoru (16 su članovi SOVCG), dakle, bez savjesti „preskačući“ ocjene koje su za te vojnike po ugovoru dali neposredno pretpostavljeni, zapravo „uzeo svu vlast u svoje ruke“, što će reći putem u svakom slučaju raznih diskriminatorskih „kriterijuma“ eliminisao 22 odlično ocjenjena vojnika iz Vojske Crne Gore. Dakle, umjesto zakonitog *merit* sistema (načina ocjenjivanja po kvalitetu i zasluži) novi ministar je pak diskreciono „prelomio“, nasuprot pozitivnih ocjena nadležnih starješina „likvidiranje“ svih 22 njemu ili već kom drugom, „nepoželjnih“ vojnika, što proba da objasni u odgovoru Predsjedniku Crne Gore u aktu posl. br. 806-6711/17 od **31. jula 2017.** Naravno da je žalilac povodom toga pokrenuo niz sindikalnih aktivnosti i obraćanja u okviru svih nadležnih institucionalnih okvira Crne Gore, vrlo oštrom ali i argumentovanom kritikom, jer su ovakvi ogoljermi diskriminatorski akti ministra direktno sukobljeni sa svim odbrambenim interesima same Vojske CG, u svakoj pravno uređenoj državi.
6. Nedugo za ovim aktivnostima nov ministar je posegao saradnji, u opštepoznatom sindikalnom žargonu sa „**žutim, tj. podaničkim sindikatom**“ (SVCG predsjednik v.d. Mladen Burić) i onda s tim sindikatom zaključio Ugovor o osnivanju **stambene zadruge** zaposlenih u MO i Vojsci CG „Obrana“, pri ovome naglašavajući da ga zaključuje s „većinskim“ reprezentativnim sindikatom, što je skroz suprotno s ZRS.
7. Izvan svake razumne sumnje, „dirnut“ kritičkim, ali posve legalnim i legitimnim, angažmanom SOVCG posredstvom njegovog zakonskog statutarnog predsjednika kao ovlašćenog lica, ovdje žalioca, ministar

vođen čisto revanšističkim porivima, već krajem septembra 2017. *kaširano* pokreće postupak prinudne „prijevremene“ penzije, osloncem na čl. 203 st.2 ZVCG, proba saslušati žalioca 29.9.2017. 18.10. 2017. da bi ga saslušalo 20.10.2017. te ekspresno već 23.10.2017. donelo, dakle unaprijed „spremno“ rešenje.

Dokazi: Dopisi, zahtjevi, prijave, odgovori/izgovori, saopštenja, medijske „tvrde“ i link objave

Treći rezime:

Pravno faktografski prikaz odaje istinitu sliku stvarnih prilika u Vojsci CG i MO, koje je od samog postavljenja novog ministra zadrlo u mnoštvo sfera kardinalnih kršenja zakona po više pravnih osnova, trudeći se da takav „rad“ prikrije pravnim zakrparama (*legal patch*), a ZVCG i strateška akta prikaže vansistemski, kao tobožnji *lex specialis*, iako je tek sledeći hronologiju i date dokaze, svakom pravnom laiku vidno da je posredi *lex pravum*, tj. *degenerate law*, odn. diskriminatorski i revanšistički selektirana primjena prava, što degeneriše pravni sistem.

Nakon hronoloških prikaza i rezimea, žalilac će sada eksplikovati sva *krnjenja* zakona i ništavost predmetnog rešenja, vodeći se isključivo normativistikom navedenom u preambulnom dijelu žalbe. Zato krenimo redom.

Prvo, ministar odbrane, kao prvostепенac, se pokazao kao nepouzdan i vrlo „loš đak“ iz aritmetike, pa je prvim rešenjem 23.10.2017. „dodao“ žalioцу čitave dvije godine kod računanja starosti, a „samo“ jednu godinu više prilikom računanja godina staža, zbog čega je morao doneti 25.10.2017. dopunsko rešenje. Kod ovog „drugog“ računanja, tj. staža osiguranja, opet je pogriješio, budući da nije izračunao beneficiju za 2012. - (sudski spor). Greška je i u datumu koji je naveden u uvodnom delu obrazloženja, jer treba da piše 12.9.2017. a ne 10. mjesec.

Drugo, u listingu osnovnih podataka na strani 2, naveo je disciplinske kazne, smanjenja plate od 5% do 10% izrečene 1995. i 2001. kao i strogi ukor iz 2002. iako je svagdašnjim, pa i novim ZVCG u čl. 164 ispod rubruma „Evidencije“, budući da se sve disciplinske kazne brišu za 2 odn. 4 godine od izvršenja, i to čini **ex offo**, tj. po službenoj dužnosti kako to predviđa poslednji stav toga člana koji verbatim glasi: Brisanje disciplinske mjere, odnosno disciplinske kazne iz evidencije vrši se po službenoj dužnosti i smatra se da nije izrečena. Mala fidei?

Treće, u istom tome listingu osnovnih ličnih podataka, ali na prvoj strani, sa naznakom „vojna tajna povjerljivo“, postoji odštampana rubrika „**nacionalnost**“ uz naznačenje nacionalnosti, ne samo žalioца, već i njegove supruge ali i djece, pa čak i maloljetne dobi. Takvo „prikupljanje podataka“ je nezakonito po svakom osnovu, budući da se prema važećoj legislativi i konvencijskom pravu, poslodavcu daje „prilika“ da prikupi lične podatke, ali samo i isključivo one lične podatke koji se tiču uslova za obavljanje konkretne dužnosti, pa pošto po ZVCG nisu uslovi niti su prepreka za profesionalno vršenje službe, zašto se to čini? Sem u svrhe diskriminacije, druge svrhe nema.

Žalilac izražava bojazan, da je u „neproduženju“ ugovora za 22 vojnika, ova „rubrika“ bila i - „prelamajuća“.

Četvrto, kako žalilac koji je prinudno prijevremeno penzionisan, tako i za 16 vojnika po ugovoru kojima ugovor nije produžen, prelamajući faktor takvih odluka bilo to što je žalilac predsjednik, a 16 vojnika članovi SOVCG. Za samog žalioaca je bilo još pogubnije to što je bespoštedno branio prava i interese ovih časnih i čestitih vojnika.

Ustav Crne Gore ("Službeni list Crne Gore", br. 001/07 od 25.10.2007, 038/13 od 02.08.2013) pod rubrumom „**Zabrana diskriminacije**“ u čl. 8 st.1 zapoveda: Zabranjena je svaka neposredna ili posredna diskriminacija, po bilo kom osnovu. A pod rubrumom „**Podaci o ličnosti**“ Ustav Crne Gore u čl. 43 predviđa: „Jemči se zaštita podataka o ličnosti. **Zabranjena je upotreba podataka o ličnosti van namjene za koju su prikupljeni.** Svako ima pravo da bude upoznat sa podacima koji su prikupljeni o njegovoj ličnosti i pravo na sudsku zaštitu u slučaju zloupotrebe.“ Postavlja se elementarno logično pitanje: **Za koju namjenu se podaci o nacionalnosti prikupljaju (za čitave porodice i djecu¹), a da to ima „neku namjenu sa staništa Vojske Crne Gore“.** Naravno, to je retoričko pitanje jer – namjene nema. I u suprotnom, ako neke *namjene* ima, njom se krši zakon jer se izvjesno zloupotrebljavaju lični podaci, kao skriveni osnov za diskriminatorску selekciju u Vojsci CG!²

Ovdje je nužno naglasiti u kontekstu date hronologije i dokaza, čl. 9 US: „Potvrđeni i objavljeni međunarodni ugovori i opšteprihvaćena pravila međunarodnog prava sastavni su dio unutrašnjeg pravnog poretka, imaju primat nad domaćim zakonodavstvom i neposredno se primjenjuju kada odnose uređuju drukčije od unutrašnjeg zakonodavstva.“ Takođe i čl. 17 US: „Prava i slobode ostvaruju se na osnovu Ustava i potvrđenih međunarodnih sporazuma. Svi su pred zakonom jednaki, bez obzira na bilo kakvu posebnost ili lično svojstvo.“

¹ Vid. Konvencija o pravima djeteta GS UN od 20. novembra 1989. Citat: Priznajući da su se UN u Opštoj deklaraciji o ljudskim pravima i u međunarodnim Ugovorima o ljudskim pravima, proglasile i složile se da svako ima sva prava i slobode izložene u ovim dokumentima, bez obzira na razlike kao što su rasa, boja kože, vjera, spol, jezik, političko ili drugo mišljenje, nacionalno ili društveno porijeklo, imovina, rođenje ili bilo koji drugi status;

² Vid. rubrum „Uslovi prijema“ čl. 47 ZVCG predviđa clara verbis: „U službu u Vojsci može biti primljeno lice koje ispunjava sljedeće opšte uslove: 1) da je crnogorski državljanin i da nema državljanstvo druge države; 2) da nije mlađe od 18 godina; 3) da je zdravstveno sposobno za službu u Vojsci; 4) da zadovoljava kriterijume u pogledu fizičke sposobnosti, osim za prijem civilnih lica; 5) da zadovoljava kriterijume u pogledu psihološke sposobnosti za službu u Vojsci; 6) da ima odgovarajuće obrazovanje, u skladu sa ovim zakonom; 7) da nije osuđeno na bezuslovnu kaznu zatvora u trajanju dužem od šest mjeseci, odnosno da nije pravosnažno osuđeno za krivično djelo protiv: ustavnog uređenja i bezbjednosti CG; čovječnosti i drugih dobara zaštićenih međunarodnim pravom; života i tijela; sloboda i prava čovjeka i građanina; polne slobode, braka i porodice; zdravlja ljudi; zaštite na radu; opšte sigurnosti ljudi i imovine; pravnog saobraćaja; službene dužnosti; pravosuđa; javnog reda i mira; časti i ugleda; Vojske Crne Gore; imovine i državnih organa; 8) da se protiv njega ne vodi krivični postupak za krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti; 9) da mu pravosnažnom presudom nije zabranjeno obavljanje određene djelatnosti, odnosno dužnosti; 10) da mu u posljednje tri godine prije prijema u službu u Vojsci nije prestala služba u državnom organu ili pravnom licu zbog teže povrede službene dužnosti; 11) da ne postoje bezbjednosne smetnje za prijem u službu u Vojsci.“ Ergo, numerus clausus, tj. zatvoren krug, pa zato „nacionalnost“ može služiti tek za zloupotrebe

Posebno čl. 53 US koji glasi:; **Jemči se sloboda** političkog, **sindikalnog** i drugog udruživanja i djelovanja, bez odobrenja, uz upis kod nadležnog organa. Niko se ne može prisiliti da bude član nekog udruženja. Potom čl. 57 US: „Svako ima pravo da se, pojedinačno ili zajedno sa drugim, obrati državnom organu ili organizaciji koja vrši javna ovlašćenja i da dobije odgovor. Niko ne može da bude pozvan na odgovornost, niti da trpi druge štetne posljedice zbog stavova iznijetih u obraćanju, sem ako je time učinio krivično djelo.“ Sva US zajamčena prava su pogažena!

Prema **Zakonu o zabrani diskriminacije** ("Službeni list Crne Gore", br. 46/10 od 6.8.2010, 40/11 od 8.8.2011, 18/14 od 11.4.2014, 42/17 od 30.6.2017), čl. 2: „Zabranjen je svaki oblik diskriminacije, po bilo kom osnovu.”

Diskriminacija je svako pravno ili faktičko pravljenje razlike ili nejednako postupanje, odnosno propuštanje postupanja prema jednom licu, odnosno grupi lica u odnosu na druga lica, kao i isključivanje, ograničavanje ili davanje prvenstva nekom licu u odnosu na druga lica, koje se zasniva na rasi, boji kože, nacionalnoj pripadnosti, društvenom ili etničkom porijeklu, vezi sa nekim manjinskim narodom ili manjinskom nacionalnom zajednicom, jeziku, vjeri ili uvjerenju, političkom ili drugom mišljenju, polu, promjeni pola, rodnom identitetu, seksualnoj orijentaciji i/ili interseksualnim karakteristikama, zdravstvenom stanju, invaliditetu, starosnoj dobi, imovnom stanju, bračnom ili porodičnom stanju, pripadnosti grupi ili pretpostavci o pripadnosti grupi, političkoj partiji ili drugoj organizaciji, kao i drugim ličnim svojstvima. Neposredna diskriminacija postoji ako se aktom, radnjom ili nečinjenjem lice ili grupa lica, u istoj ili sličnoj situaciji, dovode ili su dovedeni, odnosno mogu biti dovedeni u nejednak položaj u odnosu na drugo lice ili grupu lica po nekom od osnova iz stava 2 ovog člana.

Posredna diskriminacija postoji ako prividno neutralna odredba zakona, drugog propisa ili drugog akta, kriterijum ili praksa dovodi ili bi mogla dovesti lice ili grupu lica u nejednak položaj u odnosu na druga lica ili grupu lica, po nekom od osnova iz stava 2 ovog člana, osim ako je ta odredba, kriterijum ili praksa objektivno i razumno opravdana zakonitim ciljem, uz upotrebu sredstava koja su primjerena i neophodna za postizanje cilja, odnosno u prihvatljivo srazmjernom odnosu sa ciljem koji se želi postići. Diskriminacijom se smatra i podsticanje, pomaganje, davanje instrukcija, kao i najavljena namjera da se određeno lice ili grupa lica diskriminišu po nekom od osnova iz stava 2 ovog člana. Ovdje je izrazito značajan čl. 20: „**Težim oblikom diskriminacije**, po nekom od osnova iz člana 2 stav 2 ovog zakona, smatra se diskriminacija: 1) učinjena prema istom licu ili grupi lica po više osnova iz člana 2 stav 2 ovog zakona (**višestruka diskriminacija**); 2) učinjena više puta prema istom licu ili grupi lica (**ponovljena diskriminacija**); 3) učinjena u dužem vremenskom periodu prema istom licu ili grupi lica (**produžena diskriminacija**); a4) **propagiranjem putem javnih glasila**, kao i ispisivanjem i isticanjem sadržaja i simbola diskriminatorne sadržine na javnim mjestima; 5) **koja ima naročito teške posljedice po diskriminisano lice, grupu ili po njihovu imovinu.**“

Kod žalioaca je nesporno posredi, višestruka, ponovljena i produžena diskriminacija, koja se vrši i javnim glasilima, ali i ima naročito teške lične i imovinske konsekvence.

Prema **Zakonu o zaštiti podataka o ličnosti** ("Službeni list Crne Gore", br. 079/08 od 23.12.2008, 070/09 od 21.10.2009, 044/12 od 09.08.2012, 022/17 od 03.04.2017), čl. 1 je propisano da: „Zaštita podataka o ličnosti obezbeđuje se pod uslovima i na način propisan ovim zakonom, a u skladu sa principima i standardima sadržanim u potvrđenim međunarodnim ugovorima o ljudskim pravima i osnovnim slobodama i opšte prihvaćenim pravilima međunarodnog prava. A čl. 2 Podaci o ličnosti moraju se obrađivati na pošten i zakonit način.

Lični podaci ne mogu se obrađivati u većem obimu nego što je potrebno da bi se postigla svrha obrade niti na način koji nije u skladu sa njihovom namjenom.“ S obzirom na automatizovanu obradu podataka o ličnosti **Evropska konvencija o zaštiti pojedinaca** proklamuje 8 principa zaštite podataka o ličnosti. Podaci o ličnosti moraju se obrađivati i dostavljati na „pošten“ i zakonit način; „pošteno“ dostavljanje znači da su podaci autorizovani od osoba na koje se odnose, i da su na jasno odgovarajući način od njih potvrđeni. Nepošteno dostavljanje najčešće se odnosi na situacije kada se prikupljaju podaci koji nisu u skladu sa predviđenom svrhom ili kada se ne objasni u koju svrhu se vrši prikupljanje podataka, kada se lice dovodi u zabludu da je obavezno da da te podatke. „Poštena“ obrada podrazumeva da sve operacije moraju biti izvedene tako da se dobiju istiniti i ažurni podaci. Nezakonito dostavljanje je svako ugrožavanje poverenja onoga na koga se podatak odnosi ili ga poseduje, ili prestup, kao i krađa i prevara da bi do dostavljanja nekog podataka o ličnosti ili informacije došlo.

Nezakonita obrada postoji kada se na primer na osnovu tajnog uvođenja podataka o nacionalnoj pripadnosti vrši odabir ili otpuštanje zaposlenih. Ergo, pravo o zaštiti podataka o ličnosti je utemeljeno na pravu na privatnost³.

³ **Pravo na privatnost** ima duboke korijene u istoriji, ali se na našim prostorima, nakon dugog trenda podređivanja individualnog interesa kolektivnom, tek odnedavno počelo insistirati na zaštiti privatnosti pojedinca. Pravo na privatnost posebno dobija na značaju razvojem tehničkih i tehnoloških dostignuća koja gotovo neograničeno proširuju mogućnosti za narušavanje privatnosti pojedinca, i za **zloupotrebe** koje iz tog mogu proisteći. Značenje pojma privatnost nije uvek bilo isto. Krajem XIX vijeka *Louis Brandeis* i *Samuel Warren* privatnost su definisali kao „pravo da budemo ostavljeni na miru“, što je podrazumijevalo zaštitu lične autonomije, moralnog i fizičkog integriteta, prava na izbor životnog stila i načina života, interakcije sa drugim ljudima i sl. S vremenom je ovakvo shvatanje dopunjeno mehanizmima za praktikovanje ovih prava. Alan Westin, jedan od prvih i veoma poštovanih naučnika koji je istraživao pitanja privatnosti, tvrdio je da privatnost podrazumeva više od prava da budemo ostavljeni na miru. To je sposobnost da kontrolišemo koliko informacija o sebi otkrivamo drugima, kao i kako i kada to činimo. Sa razvojem informacionih tehnologija, tokom šezdesetih i sedamdesetih godina XX vijeka, u svijetu raste i interesovanje za pravo na privatnost, usvajanjem nacionalnih i međunarodnih akata koji prepoznaju i regulišu zaštitu privatnosti. Prije svega, to se čini ustavima, i posebnim zakonima. Danas je ono zaštićeno najvažnijim međunarodnim dokumentima za zaštitu ljudskih prava, od **Univerzalne deklaracije UN o ljudskim pravima**, preko **Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima**, Konvencije UN o pravima deteta, Evropske socijalne povelje i Revidirane ESP, kao i **Povelje o osnovnim pravima u EU**. Možda najsveobuhvatniju zaštitu pruža čl. 8. EK pa se tokom vremena razvila i bogata **praksa Evropskog suda za ljudska prava. Konvenciju Saveta Evrope broj 108** o zaštiti lica u odnosu na automatsku obradu podataka o ličnosti u septembru 2005. **Dodatni protokol uz Konvenciju 108** u vezi sa nadzornim organima i prekograničnim protokolom podataka.

Zakon o vojsci Crne Gore ("Službeni list Crne Gore", br. 051/17 od 03.08.2017) pod rubrumom „**Supsidijarna primjena propisa**“ već u čl. 12 predviđa: „Na prava, obaveze i odgovornosti profesionalnih vojnih lica, lica u rezervnom sastavu Vojske i civilnih lica, koja nijesu uređena ovim zakonom primjenjuju se propisi o državnim službenicima i namještenicima.“ Pod rubrum „**Zabrana diskriminacije**“ ZVCG u čl.16 reglementira: Licima koja se prijavljuju za prijem u službu u **Vojsci, garantuje se primjena** načela transparentnosti, pravičnosti i **jednakih prava, bez diskriminacije po bilo kom osnovu** (pol, rasa, nacionalna pripadnost, jezik, vjeroispovijest, političko ili drugo mišljenje, etničko ili socijalno porijeklo, rodni identitet, seksualna orijentacija, imovno stanje ili neki drugi lični status ili svojstvo). Zabranjeno je dovoditi u povlašćen, odnosno neravnopravan položaj lica u službi u Vojsci u ostvarivanju njegovih prava i obaveza ili mu uskraćivati, odnosno ograničavati prava iz stava 1 ovog člana po bilo kom osnovu.“ Obrazloženjima rešenja se na više mjesta upućuje na shodnu primjenu **Zakona o državnim službenicima i namještenicima** ("Službeni list CG", br. 39/11 od 4.8.2011, 50/11 od 21.10.2011, 66/12 od 31.12.2012, 34/14 od 8.8.2014, 53/14 od 19.12.2014, 16/16 od 8.3. 2016) a čl. 7 kaže: „Državni službenik, odn. namještenik ne smije u obavljanju poslova vršiti diskriminaciju građana po osnovu: rase, boje kože, nacionalne pripadnosti, društvenog ili etničkog porijekla, veze sa nekim manjinskim narodom ili manjinskom nacionalnom zajednicom, jezika, vjere ili uvjerenja, političkog ili drugog mišljenja, pola, rodnog identiteta, seksualne orijentacije, zdravstvenog stanja, invaliditeta, starosne dobi, imovnog stanja, bračnog ili porodičnog stanja, pripadnosti grupi ili pretpostavci o pripadnosti grupi, političkoj partiji ili drugoj organizaciji, kao i po osnovu drugih ličnih svojstava., A čl. 17 kaže: Na prava, obaveze i odgovornosti državnog službenika, odnosno namještenika koja nijesu uređena ovim ili posebnim zakonom primjenjuju se **opšti propisi o radu. Dakle, Zakon o radu, kao krovni i sistemski ZAKON** On je krovni i sa stanovišta **Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju** ("Službeni list CG", br. 54/03 od 29.9.2003, 39/04 od 9.6.2004, 61/04 od 7.10.2004,79/04 od 23.12.2004, 81/04 od 30.12.2004, 29/05 od 9.05.2005, 014/07 od 12.03.2007, 47/07 od 7.8.2007, br. 12/07 od 14.12.2007, 13/07 od 18.12.2007, 79/08 od 23.12.2008, 14/10 od 17.3.2010, 78/10 od 29.12.2010, 34/11 od 12.07.2011, 39/11 od 4.8.2011, 40/11 od 8.8.2011, 66/12 od 31.12.2012, 36/13 od 26.7.2013, 38/13 od 2.8.2013, 61/13 od 30.12.2013, 6/14 od 4.2.2014, 60/14 od 31.12.2014, 60/14 od 31.12.2014, 10/15 od 10.03.2015,44/15 od 7.8.2015, 42/16 od 11.7.2016, 55/16 od 17.08.2016). On se poštuje.

Otuda upravo **Zakon o radu** ("Službeni list Crne Gore", br. 49/08 od 15.8.2008, 26/09 od 10.4.2009, 88/09 od 31.12.2009, 26/10 od 7.5.2010, 59/11 od 14.12.2011, 66/12 od 31.12.2012, 31/14 od 24.7.2014, 53/14 od 19.12.2014) pod rubrumom „**Zaštita predstavnika sindikata**“ u odredbama **čl. 160** decidirano predviđa: (1) Predstavnik sindikalne organizacije i predstavnik zaposlenih, za vrijeme obavljanja sindikalnih aktivnosti i

šest mjeseci nakon prestanka sindikalnih aktivnosti, ne može biti pozvan na odgovornost u vezi sa obavljanjem sindikalnih aktivnosti, proglašen kao zaposleni za čijim radom je prestala potreba, raspoređen na drugo radno mjesto kod istog ili drugog poslodavca **u vezi sa obavljanjem sindikalnih aktivnosti ili na drugi način doveden u nepovoljniji položaj, ukoliko postupa u skladu sa zakonom i kolektivnim ugovorom.** (2) **Poslodavac ne može stavljati u povoljniji ili nepovoljniji položaj predstavnika sindikalne organizacije ili predstavnika zaposlenih zbog članstva u sindikatu ili njegovih sindikalnih aktivnosti.** Upravo po ZR i to **čl 157** kaže: (1) Sindikalna organizacija samostalno odlučuje o načinu njenog zastupanja kod poslodavca. (2) Sindikalna organizacija može imenovati ili izabrati jednog sindikalnog predstavnika koji će je zastupati. (3) Poslodavac je dužan da sindikalnom predstavniku omogući pravovremeno ostvarivanje prava, u smislu stava 2 ovog člana, i pristup podacima za ostvarivanje tog prava. (4) Sindikalni predstavnik je dužan da obavlja sindikalne aktivnosti na način koji neće uticati na efikasnost poslovanja poslodavca. (5) Sindikalna organizacija je dužna da obavijesti poslodavca o imenovanju sindikalnog predstavnika.

Dok **čl. 158 ZR** kaže: (1) Poslodavac informiše sindikalnu organizaciju, najmanje jednom godišnje o: 1) rezultatima poslovanja; 2) razvojnim planovima i njihovom uticaju na položaj zaposlenih, kretanju i promjenama u politici zarada; 3) mjerama poboljšanja uslova rada, bezbjednosti i zaštiti na radu i drugim pitanjima važnim za materijalni i socijalni položaj zaposlenih. (2) Poslodavac obavještava sindikalnu organizaciju o: 1) mjerama bezbjednosti i zaštite na radu; 2) uvođenju nove tehnologije i organizacionim promjenama; 3) rasporedu radnog vremena, noćnom radu i prekovremenom radu; 4) donošenju programa o uvođenju tehnoloških, ekonomskih i restrukturalnih promjena i programa ostvarivanja prava zaposlenih za čijim je radom prestala potreba; 5) vremenu i načinu isplate zarada. (3) Poslodavac je dužan da blagovremeno obavijesti i dostavi akta za sindikalnu organizaciju radi prisustvovanja sastancima organa poslodavca na kojima se razmatraju inicijative i predlozi poslodavca. (4) Predstavnik sindikalne organizacije ima pravo da učestvuje u raspravi pred nadležnim organima poslodavca. Te konačno **čl. 159 ZR** jemči sindikalnu slobodu: (1) Poslodavac je dužan da zaposlenim obezbijedi slobodno ostvarivanje sindikalnih prava. (2) Poslodavac je dužan da sindikalnoj organizaciji obezbijedi uslove za efikasno obavljanje sindikalnih aktivnosti kojima se štite interesi i prava zaposlenih, u skladu sa kolektivnim ugovorom. (3) Predstavnik sindikalne organizacije ima pravo da odsustvuje sa rada uz naknadu zarade radi obavljanja aktivnosti koje organizuje sindikat u skladu sa kolektivnim ugovorom. (4) Poslodavac nije dužan da isplaćuje naknadu zarade predstavniku sindikata čije odsustvo sa rada nije u skladu sa kolektivnim ugovorom iz stava 3 ovog člana. (5) Poslodavac mora biti obaviješten u pisanoj formi o odsustvu člana sindikalne organizacije u slučajevima iz st. 3 ovog člana, najmanje tri dana prije njegovog odsustva. (6) Kolektivnim ugovorom uređuju se uslovi, način i postupak profesionalizacije rada sindikalnog predstavnika, u interesu zaštite sindikalnih prava.

Tako **čl. 139 ZR** predviđa: Radni odnos prestaje **po sili zakona**: 1) kad zaposleni navrší **67 godina života i najmanje 15 godina staža osiguranja**, ako se poslodavac i zaposleni drukčije ne sporazumiju - danom dostavljanja konačne odluke zaposlenom; 2) ako je na način propisan zakonom utvrđeno da je kod zaposlenog došlo do **gubitka radne sposobnosti** - danom dostavljanja pravosnažnog rješenja o utvrđivanju gubitka radne sposobnosti; 3) ako mu je **po zakonu, odnosno pravosnažnoj odluci suda ili drugog organa zabranjeno da obavlja određene poslove**, a ne može se rasporediti na druge poslove - danom dostavljanja pravosnažne odluke; 4) **ako zbog izdržavanja kazne zatvora mora biti odsutan sa rada duže od šest mjeseci** - danom stupanja na izdržavanje kazne; 5) **ako mu je izrečena mjera bezbjednosti**, vaspitna ili zaštitna mjera u trajanju dužem od šest mjeseci i zbog toga mora da bude odsutan sa rada - danom početka primjenjivanja te mjere; 6) **usljed stečaja ili likvidacije**, odnosno u svim drugim slučajevima prestanka rada poslodavca u skladu sa zakonom.

Po **čl. 17 ZPIO** - **Osiguranik stiče pravo na starosnu penziju** kad navrší 67 godina života i najmanje 15 godina penzijskog staža. **Osiguranik stiče pravo na starosnu penziju kad navrší 40 godina staža osiguranja**. Osiguranik stiče pravo na starosnu penziju kad navrší 30 godina staža osiguranja, od čega najmanje 20 godina efektivno provedenih na radnim mjestima na kojima se u rudnicima staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem. Te, onda čl. 17a da - **Osiguranik stiče pravo na prijevremenu starosnu penziju** kad navrší 62 godine života i najmanje 15 godina penzijskog staža. **Član 27a ZPIO glasi: Prijevremena starosna penzija** određuje se na način kako se određuje starosna penzija, s tim što je iznos te penzije umanjen za svaki mjesec ranijeg odlaska u penziju prije navršenih 67 godina života za 0,35%. Iznos penzije utvrđen u skladu sa stavom 1 ovog člana zadržava se i poslije navršenih 67 godina života. Po **čl. 197a ZPIO** - **Izuzetno** od čl. 17, 197 i 198 ovog zakona, pravo na starosnu penziju mogu ostvariti osiguranici - zaposleni koji rade na poslovima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem, i to: 1) ovlašćeni službenici u smislu propisa o vršenju unutrašnjih i policijskih poslova; 2) ovlašćeni službenici Agencije za nacionalnu bezbjednost; 3) **profesionalna vojna lica na službi u Vojsci Crne Gore**.

Po **čl. 197b** - Osiguranik iz člana 197a ovog zakona stiče pravo na starosnu penziju ako je navršio najmanje 50 godina života i 20 godina staža osiguranja, od čega najmanje 10 godina efektivno provedenih na radnim mjestima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem. U period od 10 godina efektivno provedenih na radnim mjestima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem, u smislu st. 1 ovog čl. kumulativno se računa period proveden na radnim mjestima, odnosno poslovima iz čl. 197a tač. 1 do 5 ovog zakona na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem. Osiguranici iz st. 1 ovog čl. pravo na penziju **mogu ostvariti** iako nemaju status ovlašćenih službenih lica, odn. profesionalnih vojnih lica, odn. zaposlenih u organima i organizacijama koji u smislu propisa o odbrani rade na poslovima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem, ako su na tim poslovima proveli najmanje 20 godina.

Prema tome, neophodno je razjasniti najpre, da nije posredi nikakav *lex specialis*, sve da ostavimo po strani, razloge koji se tiču teških oblika diskriminacije, da je ZR i ZPIO kako vidimo uredio uslove kada zaposleni po sili zakona, dakle *ex lege* „ističe radni vek“ što jeste pravni osnov za rešenje o prestanku radnog odnosa, od neupitno i semantički „**sticanje prava**“ zaposlenog, a po ZPIO i profesionalnog lica u Vojsci CG da zahtijeva ostvarenje prava na prijevremenu starosnu penziju. To tako postoji i u uporednom evropsko-kontinentalnom pravnom krugu i u istorijskoj vertikali. Naročito je to pravo a ne prinuda poslodavca⁴, jer i pošto navršši „punu“ penziju, penziono umanjenje ostaje trajno. To jeste trajni penal i kazna⁵ za takav svojevlastan izbor samog zaposlenog⁶, koji se eventualno, što je u praksi najčešći slučaj prijevremeno penzionise i s 50 godina starosti, iz njemu autonomno bitnih razloga. Kada se ovo pravo istumači u smislu čl. 203 st.2 ZVCG, čemu onda pravo na izjašnjenje po čl. 115 ZVCG, pa onda čemu onda pravo na poseban ispitni postupak izjašnjavanja po odredbama čl. 111 i čl. 112 ZUP-a, kada se on samo o tom svom suverenom pravu uopšte i ne pita?! Kada se tu još postavi dokazan antagonizan i izuzetno visok stepen animoziteta prema žaliocu, čemu svjedoči dugačka hronologija i dokazni materijal, uzimanje „nenamjenskih“ ličnih podataka, onda je stvar kudikamo jasnija i tek objašnjivija.

Dodatno, a izvjesno i ključno, opštepoznat snažan sindikalni angažman^{7 8 9} žalioca kao predsjednika SOVCG^{10 11} protiv vrha MO, tj. „novopečenog ministra¹² sa posebnim osjećajem za pravdu i zakonitost“, a bogme

⁴ Vid. Mišljenje Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalne politike RS, br. 011-00-13/2013-02 od 23. 1. 2013. Naime, zaposleni koji ispunjava uslove za penziju, a nema navršenih 65 godina života, **može slobodno da odlučuje da li će ostvariti pravo na prevremenu penziju ili će nastaviti da radi do navršenih 65 godina života.**”

⁵ **VID. FOND PIO CG 1) USLOVI ZA STICANJE PRAVA NA PRIJEVREMENU STAROSNU PENZIJU:** Osiguranik stiče pravo na prijevremenu starosnu penziju kad navršši 62 godine života i najmanje 15 godina penzijskog staža. Prijevremena starosna penzija primjenjuje se na muškarca od 6. 1. 2011.,**2) ODREĐIVANJE VISINE PRIJEVREMENE STAROSNE PENZIJE:** Prijevremena starosna penzija određuje se na način kako se određuje starosna penzija, s tim što se iznos te penzije trajno umanjuje za svaki mjesec ranijeg odlaska u penziju prije navršenih 67 godina života **za 0,35%**. Taj iznos penzije zadržava se i poslije navršenih 67 godina života. **3) ODREĐIVANJE VISINE PRIJEVREMENE STAROSNE PENZIJE OSIGURANIKU MUŠKARCU U PRELAZNOM PERIODU OD 2011. - 2024:** Kako period postepenog podizanja starosne granice za sticanje prava na starosnu penziju za muškarca traje do 2024. muškarcu se prijevremena starosna penzije određuje na način kako se određuje starosna, s tim što se iznos trajno umanjuje za **0,35% za svaki mjesec ranijeg odlaska u penziju prije navršenih godina života. Umanjenje prijevremene starosne penzije osiguraniku muškarcu, u prelaznom periodu od 2011. do 2024. za 0,35% za svaki mjesec ranijeg odlaska u penziju prije navršenih.**

⁶ Vid. (Mišljenje Ministarstva rada i socijalne politike, br. 11-00-00235/2008-02 od 24. 3. 2008.) **po sili zakona radni odnos prestaje samo ako se kumulativno ispunjeni uslovi uz saglasnost zaposlenog.** Visina prevremene starosne penzije određuje se na isti način kao i visina starosne penzije, s tim što se iznos tako određene penzije trajno umanjuje za **0,34% za svaki mesec pre navršenih 65 godina života.**

⁷ Vid. čl. 8 (zaštita sindikata i njihovih predstavnika) Međunarodni pakt o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima, Usvojen i otvoren za potpisivanje i ratifikovanje ili pristupanje rezolucijom Generalne skupštine Ujedinjenih nacija 2200A (XXI) od 16. decembra 1966. godine. Stupio na snagu 3. januara 1976. u skladu sa čl. 27 Službeni list SFRJ" (Međunarodni ugovori) br. 7/1971.

⁸ Vid. Uredba o ratifikaciji Konvencije MOR-a br. 87 o sindikalnim slobodama i zaštiti sindikalnih prava („Sl. list FNRJ – M.Ug. br. 8/58)

⁹ Vid. Uredba o ratifikaciji Konvencije MOR-a br. 111 koja se odnosi na diskriminaciju u pogledu zapošljavanja i zanimanja, ratifikovana u SFRJ 25.3.1961;

ponajviše nagona za revanšizam, osporeno rešenje ne može pravno opstati, sem golom političkom voljom, tj. silom vlasti.

Dakle, sem što čl. 160 ZR i sudska praksa izriče da se sindikalni predstavnik nikako ne može po bilo kojem osnovu dovesti u nepovoljniji položaj, žalilac kao predsjednik SOVCG je zaštićen i nizom međunarodnih akata koji su postali intergralni dio domaćeg pravnog poretka, te jasnom suprematijom i precedenata ES u Strazburu.

Pored navedenih pravnovaljanih argumenata i dokaza, opštepoznate nespornosti, tj. notornih činjenica, onih koji se ne dokazuju, da sem žalioca kao predsjednika SOVCG i profesionalnog lica zaposlenog u Vojsci CG, postoji veliki broj zaposlenih koji su stariji (neki i zreli za približno punu starosnu penziju), ali „odgovaraju“ ministru¹³.

Sam predlog Generalnog direktora Direktorata za ljudske resurse, kojim započinje obrazloženje, nije u pravnoj koneksiji s **Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva odbrane** koji je na predlog ministra donela Vlada **15. juna 2017.** jer u opisu njegovog posla (str. 24. Pravilnika), **ne postoji prerogativ „predlaganja“** da bilo kome prestane služba i to još „s pravom na penziju“. (Prilog: Pravilnik). Kompletno obrazloženje vrvi od „konstantnog odliva-priliva i sve po strateškim i planskim aktima“, koji su proizvoljne i krajnje arbitralne naravi koji odišu voluntarizmom i ličnim sklonostima, kao i nastrojenostima, ali ne i pravom.

Naime, posredi je **Strategija upravljanja ljudskim resursima u MO i Vojsci Crne Gore od jula 2016.** Na strani 13 tog projekcionog dokumenta najistaknutije mjesto zauzima politika odliva kadrova i kako postupati te kakve dati neophodne analize „zbog neplaniranog odliva kadrova usljed otkaza zaposlenih“. Intrigira i to što se upravo tu pominje kao uzrok takvog potencijalnog stanja, „diskriminacija i slično“. Zaključak je da „slabi kolektivni potencijal (...) zbog toga će se razviti održiv model predviđanja dinamike odliva“. Drugim projekci-onim aktom kojim se poštapa pisac i producent osporenog rešenja je **Dugoročni plan razvoja odbrane 2016 – 2025. koji datira iz 2015.** inter alia jesu, npr. „podrška savezničkim trupama“ , „nivo ambicija“ te „stanjem u oblasti ljudskih resursa“ pa to u pogledu „nesrazmjernog odnosa upravljačkog i komandnog kadra u odnosu

¹⁰ Vid. Deklaracija MOR-a o osnovnim principima i pravima na radu i njena primjena i praćenje usvojena na 86 zasjedanju MOR-a u Ženevi 18. juna 1998.

Vid. Direktiva Savjeta 2000/78/EC od 27. 11.2000. – Opšti okvir za ravnopravan tretman u zapošljavanju i profesiji („Sl.list EU – 2.12.2000. – i 303/16)

¹¹ Vid. Evropska socijalna povelja iz Torina oktobar 1961. sa pratećim protokolima i Revidirana ESP usvojena u Strazburu 3. maja 1996.

¹² Novi ministar se očigledno pogrešno pravno poveo sintagmom *full spectrum domini*, koja je vodilja Pentagona, a označava postupni spektar dominacije svetom (psihološki, ekonomski, pravno, medijski, obrazovno, institucionalno...) U stvarnosti, pokrivanje svake pore sistema jednog društva i preoblikovanje i stvaranje nove elite, kao odgovor takvom nadljudskom prljavom nastojanju, stvorena je druga sintagma: *dirty dog does not deserve justice in my contry*.

¹³ Dekard je još 1637, dakle s početka 17 vijeka, objavio poznatu knjigu “Rasprava o metodu za pravilno vođenje uma i otkrivanje istine”. Kada bi se ova knjiga pročitala, mnogima bi pomogla, ovdje pre svega, podrazumjeva se – ministru Ministarstva odbrane.

na izvršni“, trenutna struktura formacijskih odnosno radnih mjesta u Vojsci, sa zapažanjem da je „nešto veći procenat podoficira, onda crtež, i zastupljenosti žena u Vojsci, s tabelom projekcije napuštanja neperspektivnih objekata i oslobađanja od suvišne vojne opreme (str.19). Na str. 40 se razmatra „**pribavljanja oficira**“, na 41. tabela priliva do 2025. A na narednoj strani 42, predviđa se za **2016. odliv** na tabeli oficira i to **3**, dok za **2017.** nije projektovan odliv **nijednog** oficira! Sve tako redom, paušalno, neimperaciono, slično onim „petoljetkama“ uz dovitljivost i održivost napora mašte. Dokaz tome je da je za **2017. nije projektovan odliv oficira, a - jeste.**

Kontekstualno bitnim žalbenim tvrdnjama stoji **čl. 61 st.1 ZVCG koji kaže da - Lice u službi u Vojsci, radi zaštite svojih prava, ima pravo obraćanja o svim pitanjima** iz rada i funkcionisanja Generalštaba, komande i jedinice Vojske u kojoj se nalazi u službi. Dok ispod rubruma „**Sindikalno organizovanje**“ jasno piše u čl. 67 ZVCG da - **Lica u službi u Vojsci imaju pravo na sindikalno organizovanje** u skladu sa zakonom. Mjerodavan je u hronološkom kontekstu žalbenih tvrdnji „Način ocjenjivanja“ **čl. 127 ZVCG ad litteram: „Ocjenu iz člana 125 ovog zakona, daje pretpostavljeni na položaju komandira samostalnog voda, komandira čete, istog ili višeg položaja, na predlog neposredno pretpostavljenog licu koje se ocjenjuje.“**

Dokaz konfuzija, i čudnih kontroverzi ZVCG je i u čl. 38 st. 1 tač. 2 da ministar donosi odluke o upotrebi Vojske u drugim aktivnostima u zemlji, što je u direktnoj koliziji sa **Zakonom o državnoj upravi** ("Službeni list Crne Gore", br. 38/03 od 27.6.2003, br. 22/08 od 2.4.2008, 42/11 od 15.8.2011,54/16 od 15.8.2016), budući da po čl. 38 „Ministarstva donose pravilnike, naredbe i uputstva za izvršavanje zakona i drugih propisa“, a još je u dubljoj suprotnosti sa **Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave** ("Službeni list Crne Gore", br. 5/12 od 23.1.2012, 25/12 od 11.5.2012, 44/12 od 9.8.2012, 61/12 od 7.12.2012, 20/13 od 26. 4.2013, 17/14 od 4.4.2014, 6/15 od 10.2.2015, 80/15 od 31.12.2015, 35/16 od 3.6.2016, 41/16 od 6.7.2016, 61/16 od 26.9.2016, 73/16 od 25.11.2016, 3/17 od 13.1.2017, 19/17 od 27.3.2017, 68/17 od 20.10.2017), jer u čl. 7 predviđa djelokrug MO, gdje nema ni pomena o takvoj ili približno sličnom prerogativu, nego taksativno nabraja: Ministarstvo odbrane vrši poslove uprave koji se odnose na: izvršavanje utvrđene politike odbrane; planiranje sistema odbrane; izradu i usklađivanje planova odbrane, koordiniranje postupaka odbrane i odbrambenih aktivnosti utvrđenih planovima odbrane; međunarodnu saradnju u oblasti odbrane i poslove vojno-diplomatskih predstavnika; aktivnosti u okviru Partnerstva za mir i regionalnih bezbjednosnih organizacija; pridruživanje CG Sjeverno-atlantskom savezu (NATO) i EU; organizaciju, naoružanje, razvoj i upotrebu Vojske CG; materijalno zbrinjavanje i opremanje Vojske CG; obuku, usavršavanje i obrazovanje za potrebe odbrane; aktivnosti u međunarodnim snagama i mirovnim misijama; upravljanje ljudskim i materijalnim resursima; primarnu zdravstvenu zaštitu lica u službi u Vojsci CG; vojni sanitet; planiranje,

izradu i sprovođenje mjera mobilizacije i pripravnosti; popunu i mobilizaciju; vojnu, radnu i materijalnu obavezu; aktivnosti koje proizilaze iz međunarodnih ugovora o kontroli naoružanja ili drugih međunarodnih ugovora; planiranje i uređenje prostora vojnog kruga, odnosno vojnog kompleksa i izgradnju, rekonstrukciju i održavanje vojnih objekata u vojnom krugu; vršenje usluga od posebnog značaja za odbranu; organizovanje elektronskih komunikacija i zaštitu podataka za potrebe sistema odbrane; zaštitu tajnih podataka u oblasti odbrane; nabavke za potrebe odbrane; pripremu predloga zakona, drugih propisa i opštih akata iz oblasti odbrane; usklađivanje domaćih propisa iz okvira svoje nadležnosti sa pravnim poretom Evropske unije; inspeksijski nadzor u oblasti odbrane; unutrašnju reviziju; upravni nadzor u oblasti za koje je ministarstvo osnovano i dr. poslove koji su mu određeni u nadležnost. **Valida nije posredi opet lex specialis?**

Podjednakom polupravnom ekvilibristikom uređen je u „pojam“ - Prestanak službe u čl. 145 ZVCG st. 1 tač. 15 koja predviđa da profesionalnom vojnom licu prestaje služba i ispunjenjem uslova iz člana 203 ovog zakona, što u stvari „na mala vrata“ otvara polupravni prostor za prinudno prijevremeno penzionisanje bez pristanka zaposlenog, što je u sukobu, ne samo sa pravnim sistemom, sudskom praksom, doktrinom, nego i smisljenošću.

Istini za volju, ovakav pravni naum i „protumbačenje“ prava, nevješto je sintaksom odredbe iz čl. 180 st. 2 ZVCG uvedena „**izuzetnost**“, pa piše: „**Izuzetno** od stava 1 ovog člana, profesionalno vojno lice kome služba u Vojsci prestane **zbog razloga iz člana 203 stav 2** ovog zakona **ima pravo na starosnu penziju**.“ Semantički „imati pravo“ ne može nikako biti tumačeno „primorati nekog da ima pravo“, već je to „pravo“ u stvari prinuda¹⁴.

A u prvom stavu piše: „Prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja lice u službi u Vojsci ostvaruje u skladu sa zakonom kojim se uređuje penzijsko i invalidsko osiguranje, ako ovim zakonom nije drukčije propisano.“ Da se sve hoće, nešto ako je zakonom utvrđeno kao pravo preobraziti u prinudu, ne može ni pojamno, ni lingvistički.

Kada bi se prihvatilo pravo zaposlenog kao sila i prinuda, i u tom slučaju koji odlikuje tek totalitarna ustrojstva svakim postojećim metodom tumačenja može se doći do zaključka (prateći hronologiju događanja i dokaze), da je žalbom osporeno rešenje proizvod antisindikalnog delovanja, revanšizma i više vidova teške diskriminacije.

Ergo, to jeste baš ta **izuzetnost** kojom započinje i odredba čl. 203 st. 2 ZVCG. Pravnštvo zna da *izuzetnost* kao pravni pojam, obuhvata krajnje *restriktivno tumačenje*. A ako nije, kao što ovdje nije izuzetnost restriktivna, onda je posredi razgolićeni revanšizam. Posebno je vehementan epilog obrazloženja, koji govori o

¹⁴ Ajzeman se bavio prirodom ugovorne klauzule i heteronomnih pravnih normi koje je determinisao kao patološke *clausules patiloques legal norms*. Ovim normama in concreto su obuhvaćene značajne, ovdje tangirane norme Zakona o vojsi, jer su sukobljene sa sobom i nerazumljive.

ispunjenju svih „kumulativnih uslova“, sa tim što u te kumulacije ne uključuje ono bitno kumulativno, saglasnost žalioca.

Kako bi se u cjelini sagledao kapacitet i zlonamjernost, ali i tanko pravno znanje prvostepene instance, treba i naglasiti da je ministar, po njegovim rečima i pisanju, zaključio ugovor s „većinskim reprezentativnim SVCG“ iako Zakon o reprezentativnosti sindikata ("Službeni list Crne Gore", br. 026/10 od 07.05.2010, 036/13 od 26.07.2013, 055/16 od 17.08.2016), ne samo da taj pojam „većinskog reprezentativnog sindikata“ ne poznaje, nego u čl.5 predviđa da: Sindikat kome je utvrđena reprezentativnost, u skladu sa ovim zakonom, ima pravo:

1) kolektivno pregovaranje i zaključivanje kolektivnog ugovora na odgovarajućem nivou; 2) učešće u rješavanju kolektivnih radnih sporova; 3) učešće u radu Socijalnog savjeta i drugih tripartitnih i multipartitnih tijela na odgovarajućem nivou; 3a) učešće u radu organa upravljanja Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja CG, Fonda za zdravstveno osiguranje CG i Zavoda za zapošljavanje CG; 4) druga prava, koja su posebnim zakonima predviđena za ovlašćenu organizaciju sindikata.“ Dok pod rubrumom „Više reprezentativnih sindikata“ u čl. 13. ad litteram propisuje: „Ako postoje dva ili više reprezentativnih sindikata na odgovarajućem nivou, za koje je utvrđena reprezentativnost u skladu sa ovim zakonom, svi sindikati imaju prava iz člana 5 ovog zakona. Tako je i takvim tumačenjem zaključujući ugovor o osnivanju stambene zadruge Odbrana, sa jednim reprezentativnim sindikatom, (i to opštepoznato, kako je u uvodnom dijelu navedeno „**žutim sindikatom**“), povredio. ZRS, čim je učinio štetu, što postaje manir novog ministra, a sve negativne posledice će naravno snositi samo Vojska CG.

Dosadašnjim postupanjem, novi ministar izvjesno od **diskriminacije** shvaćene kao **genus proximum**, ostvaruje sve bitne elemente **mobinga**¹⁵ kao **differentia specifica**, kada su u pitanju zaposleni, shodno **Zakonu o zabrani zlostavljanja na radu** ("Službeni list Crne Gore", br. 030/12 od 08.06.2012, 054/16 od 15.08.2016), budući da se pojam mobinga poklapa sa postupcima u Vojsci Crne Gore i MO, pošto čl. 2 propisuje: Mobing, u smislu ovog zakona, je svako aktivno ili pasivno ponašanje na radu ili u vezi sa radom prema zaposlenom ili grupi zaposlenih, koje se ponavlja, a koje ima za cilj ili predstavlja povredu dostojanstva, ugleda, ličnog i profesionalnog integriteta zaposlenog i koje izaziva strah ili stvara neprijateljsko, ponižavajuće ili uvredljivo okruženje, pogoršava uslove rada ili dovodi do toga da se zaposleni izoluje ili navede da na sopstvenu inicijativu otkáže ugovor o radu ili drugi ugovor. Mobing je i podsticanje ili navođenje drugih na ponašanje u smislu st.1 Izvršiocem mobinga smatra se poslodavac sa svojstvom fizičkog

¹⁵ Vid. Konrad Lorenc, etimol. Mobing označava manir ološi, ponikao i skovan iz ponašanja nekih životinja, protiv jednog člana koga napadaju i istjeruju iz zajednice; iliti nasmuti od glagola *Mob* - što znači prostački napasti, specifičan oblik patološkog ponašanja sa ciljem ugrožavanja nečijeg ugleda, časti, interesa, sve do eliminacije sa radnog mjesta.

lica, odgovorno lice kod poslodavca sa svojstvom pravnog lica, zaposleni ili grupa zaposlenih kod poslodavca ili treće lice sa kojim zaposleni ili poslodavac dolazi u kontakt prilikom obavljanja poslova na radnom mjestu. Ovdje je osredi vertikalni mobing.

Naposletku žalilac mora naglasiti nesvakdašnju solidarnost i podršku koju ima od kolega u MO i Vojsci CG, ali i USSCG, predstavnika Socijalnog savjeta, niza domaćih, ali naročito stranih sindikalnih organizacija, po čemu bi posebno izdvojio Saopštenje i akt krovne evropske sindikalne organizacije, čiji je SOVCG član poslodavno. U tom tekstu, koji je prosleđen na više adresata u CG je inter alia za žaliočev progon upotrebljena poznata sintagma o „lovu na vještice¹⁶“, te da nadležne instance i MO prestane više sa tim „lovom“. Mada bi se postupci ministra pre okarakterisali kao *fishing expedishing*. Svakako, u duhu one stare nemačke izreke: *Đavo se krije u detaljima*.

Nema sumnje da podaništvo i podanici¹⁷, čine ministra ministrom (a ne njegovi kritičari), principom, uzroka i posledice ili pravničkije kauzalno-konsekventnom vezom. Nužno je suočavanje sa sopstvenim ograničenjima, jer ma koliko se konopac uvijao, kraj će se zakonomjerno naći na drugoj strani. *Urbi et orbi, svima i svakome*.

Prilog: Povelja EUROMIL-a

¹⁶ **Лов на вештице** је израз који означава потрагу за особама које се баве доказима о таквој активности у друштвима које се сматра противзаконитим и/или супротним обичајем. У ужем смислу се под тиме подразумевају друштвени феномени који садрже елементе моралне панике, масовне хистерије и линча, а понекад укључују службену, односно државну санкцију. У још ужем смислу, под тиме се подразумева класични период прогона вештица, када су се од 15. до 18. века вештице прогониле у тадашњој Европи и Северној Америци. То је довело до погубљења између 40.000 и 60.000 људи, најчешће жена. Тај период се завршио када су у европским земљама завладале идеје рационализма и просветитељства, па су одредбе о забрани и кажњавању чаробњаштва избачене из закона. Сада углавном практикује у неевропским земљама, у **подсахарској Африци, Индији и Папуи Новој Гвинеји**, док законске казне постоје у **Саудијској Арабији Камеруну**. У Пољској је прва вештица осуђена и спаљена на ломачи у Познању 1511. а пракса се наставила до 1776. кад је паралемнт у Варшави то забранио. У савременом смислу, се користи за свако хистерично **прогањање наводних субверзора, државних непријатеља**.

¹⁷ Egg heads – etimol. Jajoglavci, predstavljaju osobe kod kojih sama pojava tj. glava stavlja svima do znanja veliku entropiju njenog sadržaja usmjerene ka svakom produžetku leđa autoritarnog nadređenog iznutra, dok se spolja predstavljaju strogo i arogantno, ali lažno. Kakratker jajoglave osobe je determinisan objektivno degener. neurotransmitterima. Stoga su jajoglavci fenomenološki označeni kao pragmatični kameleoni.

Na osnovama svega izloženog, punomoćnik žalioца postavlja

ŽALBENI ZAHTJEV

PONIŠTAVA SE rešenje posl.br. UP I 806-4480/17-9 od 23.10.2017. kao nezakonito i predmet vraća prvostepenom organu na ponovni postupak i odlučivanje, ili PREINAČAVA SE navedeno rešenje, tako što se utvrđuje da je apsolutno ništavo.

Troškovnik:

Taksa: Po opomeni

Sastav: Prema tarifnom broj u 5, 11 i 17 AT – Eur 390,62 € + PDV 19 % Prilog: Rešenje o registraciji za PDV

Podgorica, 1. novembar 2017.

Punomoćnik žalioца - Nenada Batrića Čobeljića

Advokatsko ortačko društvo **Iustitia**

adv. Vladan S. Bojić i drugi

m.p. (manu proprio)

(l.s.) locus sigili

адв. Владан С.Бојић, извршни директор